

Inspraakbundel

Zienswijze op ontwerpbesluit op de intrekkingverzoeken 'Windplan Groen'

Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN
www.bureau-energieprojecten.nl

INHOUDSOPGAVE

Woord vooraf	3
Kennisgeving.....	4

MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE REACTIES EN ZIENSWIJZEN:

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale reacties	6
Zienswijze 202200235	7

Woord vooraf

Van vrijdag 15 april 2022 tot en met vrijdag 27 mei 2022 lag het ontwerpbesluit op de intrekingsverzoeken ter inzage voor Windplan Groen. Iedereen kon op het ontwerpbesluit reageren door het indienen van een zienswijze.

Wat gaat er gebeuren?

Windkoepel Groen werkt aan de ontwikkeling van een windpark in het oostelijk deel van Flevoland, in de gemeenten Dronten en Lelystad. Met de komst van het windpark worden de 98 huidige windmolens in het projectgebied vervangen door 86 (grotere) windmolens met meer vermogen. Deze wekken gezamenlijk 400 megawatt stroom op voor het totale elektriciteitsverbruik van ca. 250.000 huishoudens. Met deze strategie van 'opschalen en saneren' worden verschillende doelstellingen bereikt: een duurzamere energiehuishouding, een mooier landschap en een sterkere economie. Inwoners van de gemeenten Dronten en Lelystad hebben de mogelijkheid tot financiële participatie in het windpark, zodat zij mee kunnen profiteren van hernieuwbare energie.

Waarom is dit project nodig?

Hoe we energie gebruiken, verandert. We stappen over van fossiele bronnen naar duurzame energie uit wind, zon en aardwarmte. Dat is nodig om de opwarming van de aarde tegen te gaan. De doelstelling van het Kabinet is 14% hernieuwbare energie in 2020 en 16% in 2023. Windenergie is een belangrijke vorm van energie om die doelstellingen te bereiken. Rijk, provincies, de windenergiesector en natuur- en milieuorganisaties hebben met elkaar afgesproken om in 2020 6.000 MW aan windenergie op land te realiseren. De afspraak is een onderdeel van het Energieakkoord. De provincies hebben in overleg met het Rijk 11 grote gebieden aangewezen die geschikt zijn voor windparken van minimaal 100 MW. Het plangebied van Windplan Groen maakt daar onderdeel van uit.

Welke procedure wordt gevolgd?

In 2019 is de eerste fase voor de besluitvorming over Windplan Groen doorlopen. In oktober 2019 zijn de definitieve besluiten genomen over het inpassingsplan, omgevingsvergunningen, natuurvergunning (onderdeel gebiedsbescherming) en de watervergunning. Tegen deze besluiten zijn 14 beroepen ingesteld bij de Raad van State. Alle beroepen zijn ongegrond verklaard. Inmiddels hebben fase 2 en 3 ter inzage gelegen met diverse uitvoeringsbesluiten. Op deze gecoördineerde fasen zijn geen beroepen ingediend. De besluiten uit fase 1 t/m 3 zijn onherroepelijk. Vanaf 10 december 2021 hebben de ontwerpbesluiten voor fase 4 van de besluitvorming over Windplan Groen ter inzage gelegen. Hierop kunnen geen zienswijzen meer worden ingediend. Van 1 april tot en met 13 mei 2022 lagen de definitieve besluiten voor fase 4 ter inzage.

Op 13 augustus 2021 zijn intrekings- dan wel herzieningsverzoeken ingediend betrekking hebbend op het inpassingsplan en op omgevingsvergunningen van de gemeente Dronten. De terinzagelegging van het ontwerpbesluit op deze verzoeken vindt gecoördineerd plaats.

Waar kon u de stukken inzien?

U kon het ontwerpbesluit en de onderliggende stukken van 15 april 2022 tot en met 27 mei 2022 digitaal inzien op www.bureau-energieprojecten.nl.

Op papier kon u deze stukken in dezelfde periode tijdens de reguliere openingstijden in zien in het gemeentehuis Dronten, De Rede 1, 8251 ER Dronten.

Zienswijzen

Op het ontwerpbesluit is binnen de reactietermijn in totaal 1 zienswijze binnengekomen. De zienswijze is integraal opgenomen in deze inspraakbundel. U kunt deze inspraakbundel downloaden van www.bureau-energieprojecten.nl.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Windplan Groen en alle bijbehorende stukken vindt u op www.bureau-energieprojecten.nl. Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.

Kennisgeving Windplan Groen ontwerp besluit op intrekingsverzoeken (Flevoland)

Van vrijdag 15 april 2022 tot en met vrijdag 27 mei 2022 ligt het ontwerpbesluit op de intrekingsverzoeken ter inzage voor Windplan Groen. Iedereen kan op de ontwerpbesluit reageren door het indienen van een zienswijze.

Wat gaat er gebeuren?

Windkoepel Groen werkt aan de ontwikkeling van een windpark in het oostelijk deel van Flevoland, in de gemeenten Dronten en Lelystad. Met de komst van het windpark worden de 98 huidige windmolens in het projectgebied vervangen door 86 (grotere) windmolens met meer vermogen. Deze wekken gezamenlijk 400 megawatt stroom op voor het totale elektriciteitsverbruik van ca. 250.000 huishoudens. Met deze strategie van 'opschalen en saneren' worden verschillende doelstellingen bereikt: een duurzamere energiehuishouding, een mooier landschap en een sterkere economie. Inwoners van de gemeenten Dronten en Lelystad hebben de mogelijkheid tot financiële participatie in het windpark, zodat zij mee kunnen profiteren van hernieuwbare energie.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt de ontwerp besluit en de onderliggende stukken van 15 april 2022 tot en met 27 mei 2022 digitaal inzien op www.bureau-energieprojecten.nl.

Op papier kunt u deze stukken in dezelfde periode tijdens de reguliere openingstijden in zien in het gemeentehuis Dronten, De Rede 1, 8251 ER Dronten.

Waarom is dit project nodig?

Hoe we energie gebruiken, verandert. We stappen over van fossiele bronnen naar duurzame energie uit wind, zon en aardwarmte. Dat is nodig om de opwarming van de aarde tegen te gaan. De doelstelling van het Kabinet is 14% hernieuwbare energie in 2020 en 16% in 2023. Windenergie is een belangrijke vorm van energie om die doelstellingen te bereiken. Rijk, provincies, de windenergiesector en natuur- en milieuorganisaties hebben met elkaar afgesproken om in 2020 6.000 MW aan windenergie op land te realiseren. De afspraak is een onderdeel van het Energieakkoord. De provincies hebben in overleg met het Rijk 11 grote gebieden aangewezen die geschikt zijn voor windparken van minimaal 100 MW. Het plangebied van Windplan Groen maakt daar onderdeel van uit.

Welke procedure wordt gevolgd?

In 2019 is de eerste fase voor de besluitvorming over Windplan Groen doorlopen. In oktober 2019 zijn de definitieve besluiten genomen over het inpassingsplan, omgevingsvergunningen, natuurvergunning (onderdeel gebiedsbescherming) en de watervergunning. Tegen deze besluiten zijn 14 beroepen ingesteld bij de Raad van State. Alle beroepen zijn ongegrond verklaard. Inmiddels hebben fase 2 en 3 ter inzage gelegen met diverse uitvoeringsbesluiten. Op deze gecoördineerde fasen zijn geen beroepen ingediend. De besluiten uit fase 1 t/m 3 zijn onherroepelijk. Vanaf 10 december 2021 hebben de ontwerpbesluiten voor fase 4 van de besluitvorming over Windplan Groen ter inzage gelegen. Hierop kunnen geen zienswijzen meer worden ingediend. Van 1 april tot en met 13 mei 2022 liggen de definitieve besluiten voor fase 4 ter inzage.

Op 13 augustus 2021 zijn intrekings- dan wel herzieningsverzoeken ingediend betrekking hebbend op het inpassingsplan en op omgevingsvergunningen van de gemeente Dronten. De terinzagelegging van het ontwerpbesluit op deze verzoeken vindt gecoördineerd plaats.

Hoe kunt u een zienswijze indienen?

Iedereen wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen. In een zienswijze laat u weten wat u vindt van het ontwerpbesluit. U kunt hierbij denken aan:

- Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?
- Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
- Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?
- Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen? We stellen het op prijs als u aangeeft op welke delen van het ontwerpbesluit of de onderliggende stukken u reageert en u uw zienswijze onderbouwt met argumenten.

Alleen als u een zienswijze op het ontwerp van een besluit heeft ingediend, kunt u later tegen dat besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

U kunt een zienswijze indienen van 16 april 2022 tot en met 27 mei 2022. Dat kan op verschillende manieren:

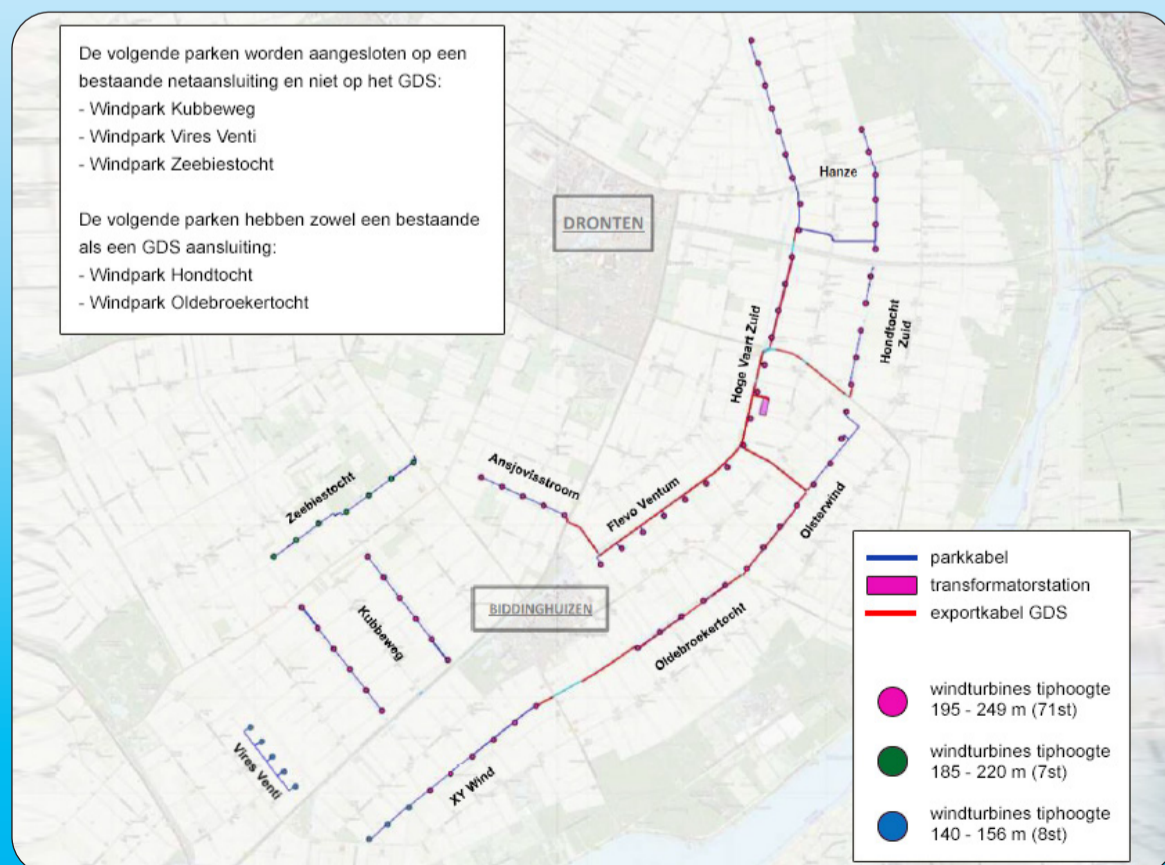
 Bij voorkeur digitaal via het reactieformulier op www.bureau-energieprojecten.nl onder 'Windplan Groen'. U kunt niet reageren per e-mail.

 Per post door een brief te sturen naar: Bureau Energieprojecten Inspraakpunt Windplan Groen (ontwerp besluit intrekingsverzoeken), Postbus 111, 9200 AC Drachten. Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan kunnen wij u per brief een ontvangstbevestiging sturen.

 Voor het opnemen van mondelinge zienswijzen kunt u op werkdagen tussen 9.00 en 12.00 uur bellen met Bureau Energieprojecten op 070 379 89 79.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Windplan Groen en alle bijbehorende stukken vindt u op www.bureau-energieprojecten.nl. Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale zienswijzen/reacties

In onderstaande tabel kunt u met het registratienummer het nummer van de zienswijze opzoeken. Door te klikken op uw zienswijzenummer wordt u automatisch doorverwezen naar de zienswijze. De zienswijze is opgenomen vanaf pagina 7.

Zienswijze op ontwerpbesluit op de intrekingsverzoeken 'Windplan Groen'

Registratienummer	Zienswijzenummer
202200235	202200235

Zienswijze 202200235

Verzonden: 5/24/2022 7:43:44 PM

Onderwerp: Zienswijze

Project: Windplan Groen ontwerpbesluit intrekingsverzoeken

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Buurt en/of bewonersorganisatie

(Mede) namens: omwonenden [REDACTED]

Organisatie: bewoners [REDACTED], indieners van het herzieningsverzoek d.d. 13 augustus 2021

Op welk ontwerpbesluit(en) heeft uw zienswijze betrekking?

1. Ontwerpbesluit intrekingsverzoek inpassingsplan windplan Groen DGKE-WO / 22128000 (namens de Minister voor Energie en Klimaat en namens de minister voor volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening).
2. Ontwerpbesluit tot het verzoek over te gaan tot het intrekken van de verleende omgevingsvergunningen voor windpark Hanze (namens het college van Dronten).

Staan er naar uw mening onjuistheden in de ontwerpbesluiten?

Ja, zie de bijlage

88562597_7690943_Zienswijze_intrekingsverzoek_omgevingsvergunning_windpark_Hanze_v3.pdf

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Ja, zie de bijlage van de vorige vraag. De belangen van direct omwonenden van het industriële Windpark Hanze, in het bijzonder de zuidrand van de Boslaan. Zij lopen risico op gezondheidsschade berokkend door handelen van de overheid.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u aangeven hoe?

Aantasting van de fysieke leefomgeving door geluidshinder van windturbines die aantoonbaar gezondheidsschade door chronische slaapverstoring tot gevolg kan hebben. Dit was al bekend in 2008 via een TNO rapport. Zie de bijlage en eerdere zienswijzen. Inhoudelijk wordt er niet ingegaan op deze inzichten.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

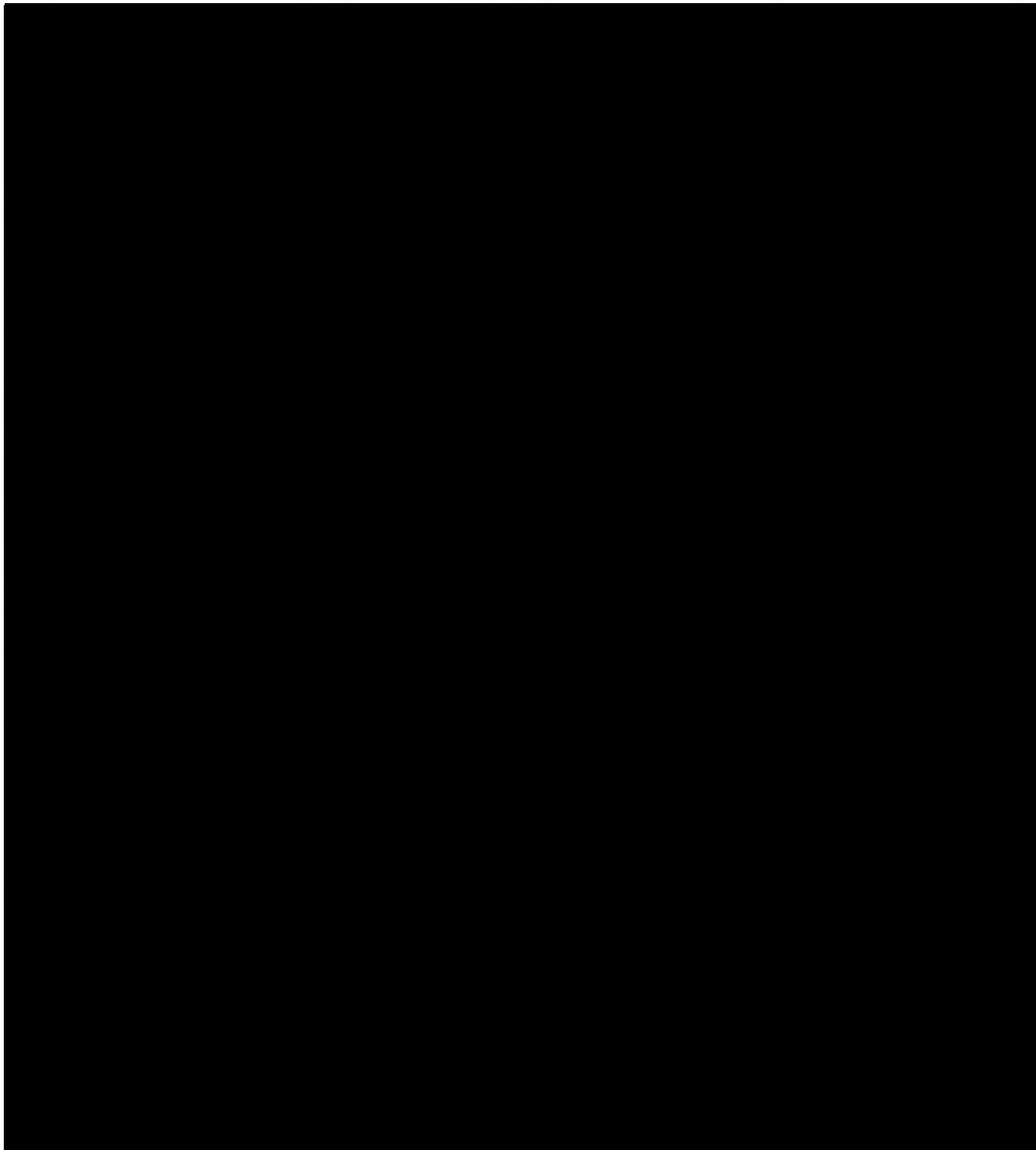
De hele juridische procedure is gericht op het door laten gaan van industriële Windparken, waarbij de positie van de burger van meet af aan ondergeschikt is aan alles. We doen een ernstig beroep op de zorgplicht van de overheid om de gezondheid van haar burgers te waarborgen en geen voorziene risico's ten koste van de gezondheid van inwoners te nemen. Zie de eerdere bijlage.

Machtiging zienswijze mei 2022

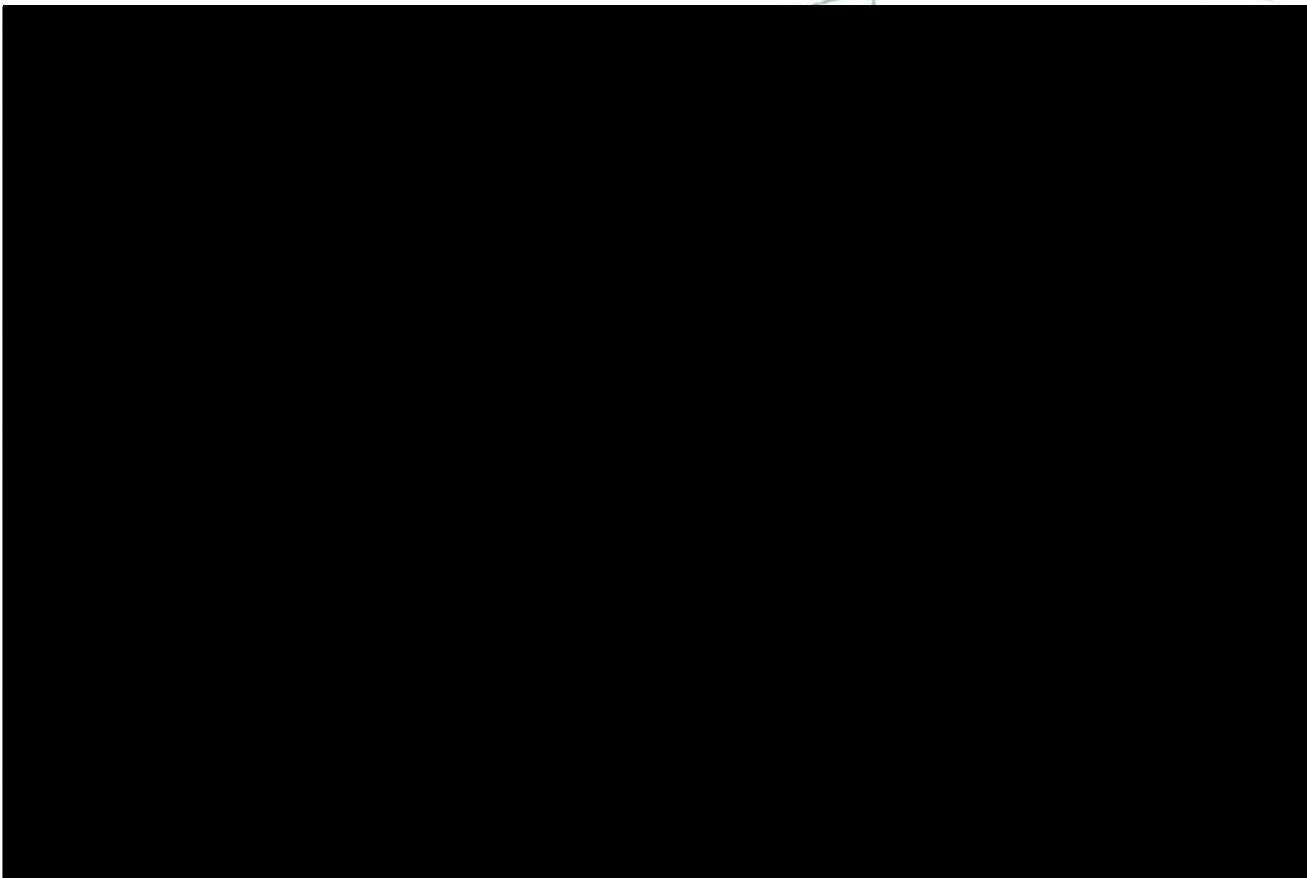
1. Ontwerpbesluit intrekkingverzoek inpassingsplan windplan Groen DGKE-WO / 22128000 (namens de Minister voor Energie en Klimaat en namens de minister voor volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening).
2. Ontwerpbesluit tot het verzoek over te gaan tot het intrekken van de verleende omgevingsvergunningen voor windpark Hanze (namens het college van Dronten).

De bewoners van

Machtiging zienswijze mei 2022

1. Ontwerpbesluit intrekkingverzoek inpassingsplan windplan Groen DGKE-WO / 22128000 (namens de Minister voor Energie en Klimaat en namens de minister voor volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening).
2. Ontwerpbesluit tot het verzoek over te gaan tot het intrekken van de verleende omgevingsvergunningen voor windpark Hanze (namens het college van Dronten).

Zienswijze intrekkingverzoeken namens de omwonenden zuidrand Boslaan te Ketelhaven

Mei 2022

Betreft:

1. Ontwerpbesluit intrekkingverzoek inpassingsplan windplan Groen DGKE-WO / 22128000 (namens de Minister voor Energie en Klimaat en namens de minister voor volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening).
2. Ontwerpbesluit tot het verzoek over te gaan tot het intrekken van de verleende omgevingsvergunningen voor windpark Hanze (namens het college van Dronten).

Vanaf 2017 hebben wij, [REDACTED], meerdere keren zienswijzen ingediend op de plannen van windplan Groen (NDR en VKA). Stelselmatig is in de nota's van antwoord niet inhoudelijk ingegaan op de zorgen die wij hebben met betrekking tot de aantasting van onze fysieke leefomgeving en de mogelijke aantasting van de gezondheid van mens en dier. U kunt dit na lezen in de nota's van antwoord (Nota van Antwoord Windplan Groen 30 januari 2018, Nota van Antwoord Windplan Groen 20 september 2019)

Volgens het voorzorgsbeginsel dient de overheid maatregelen te nemen als er gegronde redenen zijn om te vrezen dat activiteiten negatieve gevolgen kunnen hebben. Keer op keer op veronachtzaamt de overheid haar zorgplicht voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven en hanteert zij een juridische bulldozer om dit te rechtvaardigen. Bovengenoemde Ontwerp Besluiten zijn hier opnieuw een voorbeeld van. Stelselmatig hebben de verschillende overheden besluiten genomen op basis van gedateerde rapporten van het RIVM. Er zijn al jarenlang vele aanwijzingen dat industriële windparken een negatief effect hebben op een gezonde fysieke leefomgeving (zie bijvoorbeeld <https://www.windwiki.nl/> waar artsen hun zorgen uitspreken en onderbouwen).

Wij zijn van mening dat de overheid de plicht heeft kennis te nemen en te handelen op basis van de meest recente wetenschappelijke kennis en ervaringen van omwonenden van industriële windparken om de negatieve gevolgen van de leefomgeving en de omwonenden te beschermen.

De gemeente Dronten schrijft in het ontwerpbesluit

“Voor wat betreft het intrekken van verleende vergunningen geldt dat een bestuursorgaan terug mag komen op een eerder genomen besluit en dit besluit mag herzien. De uitoefening van die bevoegdheid wordt begrensd door onder meer het rechtszekerheids- en het vertrouwensbeginsel. Vergunninghouders en/of burgers moeten er op kunnen vertrouwen dat wettelijke regels op de juiste wijze worden toegepast door de overheid. Voorts kan een begunstigend besluit in beginsel niet ten nadele van een vergunninghouder met terugwerkende kracht worden ingetrokken. Op grond van het vertrouwensbeginsel moeten bestuursorganen vertrouwen dat zij hebben gewekt door hun handelen en dat heeft geleid tot gerechtvaardigde verwachtingen bij een vergunninghouder en/of burger in beginsel honoreren. Het college is van mening dat de initiatiefnemer(s) van Windplan Groen aan het

rechtszekerheids- en vertrouwensbeginsel de concrete verwachting mogen ontleen dat het college de onherroepelijke omgevingsvergunningen niet intrekt.

Uit dit citaat blijkt dat de gemeente Dronten als bevoegd gezag wel degelijk de mogelijkheid heeft verleende vergunningen in te trekken.

Ook zegt de gemeente Dronten uit te gaan van het rechtszekerheids- en het vertrouwensbeginsel. Het blijkt echter dat de gemeente dit beginsel wel toepast in het belang van de initiatiefnemer maar niet in het belang van burgers.

De gemeente Dronten laat keer op keer na haar bevoegdheden te gebruiken om de aantasting van de fysieke leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven te beschermen tegen de negatieve gevolgen van een industrieel windpark zo dicht op de bebouwde kom.

We roepen de gemeente Dronten daarom nogmaals op de verleende vergunningen voor de windturbines HVN1.1, HVN1.2 en HVN1.3 in te trekken dan wel op te schorten dan wel aan te passen op basis van het voorzorgbeginsel om zo de fysieke woonomgeving van Ketelhaven te beschermen.

Er dient gewacht te worden met het bouwen van de windturbines HVN1.1, HVN1.2 en HVN1.3 tot dat de plan MER is afgerond en er nieuwe landelijke regels/normen zijn voor het in werking hebben van een windturbine.

De gemeente Dronten schrijft in het ontwerp besluit

“Door verzoekers worden argumenten aangedragen welke verzoekers ook hadden kunnen indienen bij de behandeling van de beroepen tegen de verlening van de omgevingsvergunningen en/of het vaststellen van het Rijksinpassingsplan. Door verzoekers worden hier geen nieuwe feiten of omstandigheden aangedragen.”

Dit is onjuist! Op meerdere momenten (publicatie van het NDR, het VKA, het concept RIP en bij de behandeling van de behandeling van de beroepen tegen de verlening van de omgevingsvergunningen hebben de verzoekers hun argumenten aangedragen (hun zorg voor aantasting van hun fysieke leefomgeving onderbouwt met de meest recente wetenschappelijke publicaties en ervaring van omwonenden van reeds gebouwde windparken). Ook hebben de omwonenden kenbaar gemaakt bij commissievergaderingen van de gemeente Dronten en de provincie. Vanaf het begin werd besluitvorming gebaseerd op verouderde RIVM-rapporten en op naar nu blijkt onjuiste aannamen dat de verschillende overheden juridisch juist hebben gehandeld.

De gemeente Dronten schrijft in het ontwerp besluit:

“De Afdeling Bestuursrechtspraak oordeelde dat de windturbinebepalingen het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor de in bijlage II van de Mer-richtlijn genoemde windturbineparken. Dit betekent dat voor de betrokken windturbinebepalingen een milieubeoordeling (Plan-Mer) had moeten worden gemaakt. Nu dat niet is gebeurd, moeten de windturbinebepalingen buiten beschouwing worden gelaten voor windparken met drie of meer windturbines. De Afdeling Bestuursrechtspraak heeft daarbij overwogen dat nu er voor de windturbinebepalingen geen plan-Mer op grond van de SMB-richtlijn is opgesteld, de windturbinebepalingen daarom in strijd zijn met Unierecht. Dat betekent dat bij de beoordeling van de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het windpark, het betreffende bevoegde gezag er ten onrechte vanuit is gegaan dat het windpark zich bij de bouw en het gebruik heeft te houden aan de windturbinebepalingen.....

Het gevolg van deze uitspraken voor de praktijk is dat de windturbinebepalingen hun geldigheid hebben verloren voor windparken met drie of meer windturbines. Uit de uitspraken volgt echter niet dat onherroepelijke besluiten hun rechtskracht hebben verloren. Onherroepelijke besluiten die mede gebaseerd zijn op het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling hebben mogelijk een motiveringsgebrek. Dat laat de formele rechtskracht van deze besluiten echter onverlet. Dat onherroepelijk geworden besluiten achteraf bezien mogelijk onvoldoende zijn gemotiveerd, doet er niet aan af dat die besluiten zowel qua inhoud als wijze van totstandkoming rechtmatig zijn."

Dit ontslaat de gemeente Dronten niet van haar zorgplicht om de fysieke leefomgeving van de bewoners van Ketelhaven te beschermen. Zowel het Hof van Justitie van de Europese Unie als afdeling bestuursrecht van de Raad van State hebben uitgesproken dat de windturbinevoorschriften zoals opgenomen in het Activiteitenbesluit en Activiteiten regeling, niet met de juiste zorgvuldigheid zijn voorbereid en niet op een deugdelijke motivering berusten.

In aanvulling hierop:

Uit artikel 4, derde lid, van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde beginselen van loyale samenwerking, volgt dat lidstaten - en ook de bevoegde nationale autoriteiten - verplicht zijn om onwettige gevolgen van de schending van het Unierecht ongedaan te maken. Uit het Nevele-arrest volgt dat het achterwege blijven van een plan-mer voor de windturbinebepalingen moet worden hersteld. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (hierna: IenW) is momenteel bezig met het herstellen van dit gebrek door alsnog een plan-mer uit te voeren voor het vaststellen van algemene milieuregels voor windturbineparken.

In dat kader dient u af te wegen en te beslissen dat het gebruik van de vergunning in ieder geval dient te worden opgeschort. De nieuwe regels laten nog wel even op zich wachten. Ondanks de zogenaamde rechtszekerheid, overigens slechts voor de initiatiefnemer, zou u daarna alsnog in overtreding zijn omdat u onwettige gevolgen van het Unirecht niet ongedaan maakt. Dat lijkt ook in strijd met artikel 8 Evrm. Opschorten is ook nodig in het kader van rechtszekerheid, zoals hierboven al aangegeven.

De tijdelijke regels voor bestaande windturbineparken die in het ontwerpbesluit tot wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer en enkele besluiten op grond van de Omgevingswet in verband met de jurisprudentie over windparken zijn opgenomen zijn inhoudelijk gelijk aan de regels die al golden en die de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in strijd met het Europese recht heeft beoordeeld. De Afdeling advisering is er niet van overtuigd dat die tijdelijke regels het geconstateerde 'gebrek' ongedaan maken. Maar een oordeel daarover is aan de (Europese) rechter. Als de voorgestelde tijdelijke regels het gebrek niet opheffen, betekent dit dat de werking van het Europese recht in feite wordt opgeschort. Zo'n opschorting is alleen toegestaan bij wijze van uitzondering en om dwingende redenen van rechtszekerheid en moet goed worden gemotiveerd. Volgens de Afdeling advisering kunnen de tijdelijke regels worden aangemerkt als uitzondering, omdat ze bedoeld zijn als tijdelijke regeling in afwachting van de uit te voeren milieubeoordeling. Het besluit regelt die tijdelijkheid echter niet. Verder staat er in de toelichting geen dragende motivering voor deze uitzondering. De Afdeling adviseert daarom om in het ontwerpbesluit alsnog te regelen dat

de voorgestelde regels tijdelijk zullen zijn en om de toelaatbaarheid ervan in het licht van het Europese recht alsnog dragend te motiveren.

Gesteld wordt dat, nu de windturbines eigenlijk op basis van onjuiste gegevens is vergund – immers het activiteitenbesluit was onjuist-, de vergunning is verleend ten gevolge van een onjuiste of onvolledige opgave (artikel 5.19 lid 1 sub a Wabo).

De bevoegdheid tot intrekking van een omgevingsvergunning, waaronder een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo, is neergelegd in artikel 2.33 van de Wabo. Het eerste lid van dit artikel bevat de gronden waarop het bevoegd gezag verplicht is tot gehele of gedeeltelijke intrekking van de omgevingsvergunning. In het tweede lid zijn de gevallen vermeld waarin het bevoegd gezag de omgevingsvergunning geheel of gedeeltelijk kan intrekken. Van de reguliere intrekkinggronden in artikel 2.33 van de Wabo dienen te worden onderscheiden de intrekkinggronden die zijn opgenomen in artikel 5.19 van de Wabo, welk artikel de intrekking als sanctie regelt op het niet-naleven van wettelijke of vergunningsvoorschriften.

Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 23 december 2015, ECLI:NL:RVS:2015:3916), worden bij de beslissing over de intrekking van een omgevingsvergunning voor bouwen alle in aanmerking te nemen belangen betrokken en tegen elkaar afgewogen.

Het (proces)belang van verzoeker. Dat belang is erin gelegen dat intrekking van de verleende vergunning zou kunnen leiden tot handhaving. Als de in het verleden verleende vergunning wordt ingetrokken, heeft dat namelijk tot gevolg dat de windmolen moet worden geacht zonder vergunning te zijn opgericht of gewijzigd. Er kan dan dus handhavend worden opgetreden tegen het zonder vergunning verrichten van activiteiten.

Vervolgens in algemene zin: dat de enkele omstandigheid dat vergunde activiteiten al zijn uitgevoerd, intrekking van de vergunning niet uitsluit, mits daarvoor gronden bestaan.

De Afdeling verwijst daarbij naar eerdere uitspraken, waarin zij al bepaalde dat een vergunning voor het bouwen van bouwwerken ook na voltooiing van de bouwwerken nog kan worden ingetrokken (zie bijv. ABRvS 29 februari 2012 ECLI:NL:RVS:2012:BV7255).

Die intrekking kan inderdaad echter niet zomaar gebeuren. Er moet sprake zijn van één of meer van de wettelijke intrekkinggronden zoals die zijn geformuleerd in art. 2.33 van de Wabo.

Het gaat dan bijvoorbeeld om de situatie dat intrekking van de vergunning noodzakelijk is, omdat er ontoelaatbaar nadelige gevolgen voor het milieu of de fysieke leefomgeving veroorzaakt worden en waarvoor redelijkerwijs geen andere oplossing bestaat. Dat is hier heel duidelijk het geval.

Wij verzoeken u alsnog tot intrekking over te gaan dan wel de uitvoering van de vergunning op te schorten tot het tijdstip waarop duidelijk is welke gevolgen de uitspraak van 30 juni 2021 heeft op bestaande vergunningen.